

ANAMNEZ ALMA 1-2-3-4

AMAÇ: Katılımcı bu eğitimin sonunda öykü alma basamaklarını doğru sırayla uygulayarak basamaktan basamağa rahatça geçebilecektir.

İŞLEM BASAMAKLARI

1. Hastanın mahremiyetini sağlayacak fiziki önlemleri almak.
2. Hastayı nazikçe karşılamak ve oturacak yer göstermek
3. Hastaya kendini ve ortamda bulunan diğer kişileri tanıtmak.
4. Hastayla göz teması kurabilecek şekilde aynı hizada ve gerekli mesafede oturmak.
5. Hasta ile görüşmeyi engelleyecek bütün fiziksel engelleri kaldırmak.
6. Görüşme tarihini kaydetmek.
7. Öykü hasta dışında birinden alınıyorsa kimliğini ve hastaya yakınlığını kaydetmek.
8. Hastanın kimlik bilgilerini (adı-soyadı, yaşı, cinsiyeti, mesleği, medeni durumu, eğitim durumu vb.) almak.
9. Açık uçlu sorular ile görüşmeyi başlatmak: "Geliş nedeniniz nedir?" "Size nasıl yardımcı olabilirim?" "Sorununuzu öğrenebilir miyim? gibi sorular sormak.
10. Hastanın temel yakınmasını/yakınmalarını öğrenmek ve yazmak
11. Yakınmanın yerleşimini ve yayılımını sorgulamak:
Hastanın yakınması özel bir yerleşim gösteriyor mu?
Zaman içinde bu yer değişiyor mu?
Eğer yakınma odaksal değilse, vücudun belli bölgelerine yayılıyor mu?
Şiddeti, eşlik eden belirtiler, başlangıcı, süresi, artıran ve azaltan faktörler, gibi sorular sormak.
12. Yakınmanın kendine özgü özelliklerini sorgulamak: Ağrı ise ne tür ağrı: künt, batıcı, zonklayıcı vb. İshal ise günde kaç defa olduğu, dışkının kıvamı, rengi, kan veya mukus içerip içermediği vb. ile ilgili sorular sormak.
13. Yakınmanın şiddetini ve niceliğini sorgulamak: "Bu sorun sizi ne kadar rahatsız ediyor?", "Yakınmalarınızdan ötürü günlük işleriniz/ev işleriniz aksıyor mu? "Geceleri uykunuzu bölüyor mu?" gibi sorular sormak.
14. Hastanın yakınması aktivite düzeyini etkiliyorsa, bunun ağırlığını belirlemek: "Baş ağrısı nedeniyle işe gidemediğiniz oldu mu?", "İshal nedeniyle okula gidemediğiniz oldu mu?" vb. sorular sormak.
15. Hastayı sorunları ölçülebilir şekilde, bir ölçekle ifade edebilmesi için yönlendirmek.
16. Yakınmanın zamansal boyutunu sorgulamak: "Yakınmanız ne zaman başladı?, bu durum ne kadar süredir devam ediyor?, " Hangi sıklıkla oluyor?" , Eskiden de böyle bir şey olmuş muydu?", "Öyleyse o zaman ne yapmıştınız?" gibi başlama zamanı, süresi ve sıklığı ile ilgili sorular sormak.
17. Yakınmayı arttıran ya da azaltan durumu/durumları sorgulamak: "Kalabalık ve gürültülü ortamda baş ağrınız artıyor mu?", " Kahve içince ishal yakınmanız artıyor mu?" vb. sorular sormak.
18. Temel yakınmaya eşlik eden yakınmalar/belirtiler olup olmadığını sorgulamak: " Baş ağrısı olunca bulantı, baş dönmesi, ışığa duyarlılık var mı ?" vb. sorular sormak.
19. Hastadan yakınmasını bildiği bir şekilde (kendi kelime ve cümleleriyle) tarif etmesini istemek.

20. Hastanın yakınmasının tedavisi için bir şeyler yapıp yapılmadığını, yapılmışsa sonucunun ne olduğunu sorgulamak: “ Ağrı kesici ile baş ağrınızda azalma oluyor mu?” vb. sorular sormak.

21. Hastalık hızını değerlendirmek: Baştan bu yana değerlendirildiğinde; Sorun iyileşti mi ?, Kötüye mi gitti?, Değişmeden mi kaldı?, Eğer bir değişim gösteriyor ise değişimin hızı nedir? gibi sorular sormak.

22. Hasta sorununun ne olduğunu düşünüyor ya da kaygılandığı şey ne olabilir? Sorularına yanıt aramak.

23. Hastanın yakınması ile ilgili sistem sorgulaması yapmak (bkz. sistemlerin gözden geçirilmesi rehberi)

24. Hastanın geçmiş tıbbi öyküsünü sorgulamak: “ Çocukluğunuzda önemli bir hastalık geçirdiniz mi?”, “ Başka bir tıbbi sorunuz var mı?”, “Hiç uzun süreli tedavi aldınız mı?”, “Uzun süre kullandığınız bir ilacınız oldu mu?”, “Bu tedaviyi ne maksatla kullandınız/ ne için başlanmıştı?”, “Hiç bilgisayarlı tomografi (BT), magnetik rezonans görüntüleme (MRG) gibi ileri testler uygulandı mı?”, “Daha önceden hiç hastaneye yattınız mı?”, “Ne maksatla sizi yatırmışlardı?” vb. sorular sormak.

25. Cerrahi hastalık öyküsünü sorgulamak: “Çocukluk çağı dahil hiç ameliyat oldunuz mu?”, “Olduysanız hangi yıl oldu?”, “Ameliyata bağlı bir komplikasyon yaşandı mı?” gibi sorular sormak.

26. Geçirilmiş kaza ve yaralanmaları sorgulamak

27. İlaç öyküsünü sorgulamak: “Halen kullanmakta olduğunuz bir ilacınız var mı?”, “Varsa ilacınızı nasıl alıyorsunuz?”, “Bu ilaçları ne maksatla kullanıyorsunuz?” vb. sorular sormak.

28. Alerjiler veya ilaç yan etkisi ortaya çıkıp çıkmadığını sorgulamak.

29. Zararlı alışkanlıkları sorgulamak: “Hiç sigara içtiniz mi?”, “Eğer içtiyseniz kaç yıl boyunca ve günde kaç adet içtiniz?”, “Sigarayı ne zaman bıraktınız?”, “Alkol kullanıyor musunuz?”, “Hangi tür içkiyi günde ne kadar alıyorsunuz?”, “Bağımlılık yapıcı bir madde kullanıyor musunuz?”, “Daha önce bağımlılık yapıcı bir madde kullandınız mı ?” gibi sorular sormak.

30. Kadın hastalarla gebelik ve doğum öyküsünü sorgulamak

31. Cinsel aktivite ve sorunları sorgulamak

32. Aile öyküsünü (soygeçmiş) elde etmek: Özellikle birinci (anne, baba ve kardeşler) gerekirse ikinci derece akraba olan kişilerde kalıtım ile geçebilen hastalıkları araştırmak. Bunların en sık karşılaşılanları olan koroner arter hastalıkları, diyabet ve belli kanser türlerini sorgulamak.

33. Anne baba ve kardeşlerin yaşları ve sağlık durumlarını sormak, ölen var ise ölüm zamanları ve nedenlerini öğrenmek

34. Ailede benzer hastalıkların olup olmadığını sorgulamak